

Opponensi vélemény

Varga Piroska Diplomatervéhez:

Könyvkötő-ház

Budapest, Kazinczy utca 39.

A nehéz történelmi levegővel megbénított környezet új életre keltése már elindult. Az élnéliség záloga a plazák és autók távoltartása ígéretes. A hajdani kisipar, kézművesség, kiskereskedők, vendéglők világának új építőköve lehet a könyvkötő-ház is. Finom papír-nyv illattal gazdagítva a pixeles mindennapokat.

A keretek adottak: hosszú, mégis emberi léptékű utcákkal átjárt sűrű városi szövet. A belsőben a telekhatárokon egymásnak hátat vetett épületszárnyak által körbezárt udvarok. Ez a képlet, de a valóság mindig egyedi és izgalmas.

Valamilyen okból a többinél jóval nagyobbra nőtt,- de azért visszahúzott - keskeny 30-as évekbeli bérház az egyik, fele akkora műemlékház a másik oldalon. Itt a telek hátul a szomszédot elhagyva még egyet balra is lép és kiszélesedik.

A könyvkötő-ház beépítése körültekintően és sokoldalúan reagál az összetett kihívásra. Mindezt képes képletszerű formálásba sűrítve megoldani. Az utcai épülettömeg egy intarziaelem finomságával ízesül a meglévőkhöz, a közlekedővel kinyújtott hátsó rész pedig úgy feszíti ki a telken a kompozíciót, hogy a szomszédos műemlék ház beépítését is kiegészíti, értelmezi. A lépcsőt magában foglaló áttört üveghomlokzatú keskeny épület úgy osztja két részre a kertet, hogy annak vizuális egysége megmarad. A két kertrész egyike a szomszédal közös és az üzlethez is kapcsolódva inkább „publikus”, a másik a szomszédalól leválasztva „intim” jellegű.

Az alaprajz a tömeg képlete mentén következetesen szerveződik. A kapualj vonalában futó közlekedő terekre fűződnek fel az átellenes oldalon kibillenő első és hátsó épületrész helyiségei. Az emeleti szinteken a közlekedő sáv elől a műtermekben finoman tovább fut. Az egyes szinteken a funkciók a kiállítótér -1. és az üzlet utcaszínti elhelyezésétől, a hátsó épület tetőterének tárgyalójáig logikusan a külső és belső használat mértéke szerint rétegződnek. Talán a hátsó rész iroda-teakonyha-öltöző hármassorolása helyett lehetne integráltabb. A lépcső és lift sávja lefűződése a közlekedőben, a lift befoglalásával szép. A műtermekek térosztásának minimalista megfogalmazása elegáns.

A házat egyedi megjelenésűvé teszi, és szellemiségét érzékletesen fejezi ki a homlokzati felmetszett fém árnyékoló táblák struktúrája. Egyszerre kiolvasható a papírtömbök súlyossága és az ívek elegáns könnyedsége. A belsőben futó fehér fénycsíkok az üzletbe is bevetítik ezt a hatást, a műtermekben az árnyékmentes világítás a fénycsíkokat a homlokzati falra szorítja vissza. A tető homlokzatra rajzolódó törése talán kissé ellentmondásba kerül plasztikussága miatt a homlokzati és tetősíkbeli fém-üveg felülethártyák világával.

Összegezve a különlegesen nehéz helyszínre a tervező érzékeny, mégis tömör megfogalmazású, egyszerre könnyed és elegáns alaprajzi szervezésű, de fém homlokzataival erőteljes hatású, áttörtségével ugyanakkor átfinomodó részleteiben is végiggondolt épületet hozott létre.

Gratulálok!

Esztergom, 2008-06-23

Bártfai Tamás